

Umetni človek ni novost. Zadnja leta večkrat beremo o poskusih, napraviti stroj, ki bi bil po zunanji napravi podoben človeškemu telesu in ki bi lahko izvrševal nekatera dela kakor pravi človek. Češki pisatelj Čapek je napisal o tem umetnem človeku, ki ga nazivlja robot, celo dramo. Vendar moramo ugotoviti, da ti poskusi, ki so bolj podobni igračkam, niso niti novi. Robote so poznali že stari Egipčani. V zgodovini beremo, da so v Egiptu že l. 1285 pred Kristusom poznali stroj, ki je bil po zunanosti podoben človeku in ki ga je bilo treba samo sprožiti, pa je izvrševal določeni posel. Kralj Ptolomej Philadelphos je napravil takega umetnega sužnja, ki je nad njim vihtel pahljačo iz novejih peres in ga hladil. Slavní učenjak Albertus Magnus je iznašel stroj, ki je bil tudi podoben človeku in ki mu je odpiral vrata. Leta 1770 je iznašel Švicar Peter Aloyzij Drog umetnega človeka, ki je bil tako umetno sestavljen, da je mogel celo avtomatično kopirati njegove risbe. Kakor vidimo, ni na našem ljubem svetu nobena stvar nova.

Moderna Robinzona. V Berlin je prišlo pismo od profesorja dr. Fr. Ritterja, ki se je naselil s soprogo pred tremi leti na neobljudenem otočju v Želvji skupini (Galapagos) blizu ravnika. Ta otočje, ki sta si ga izbrala nova Robinzona, se imenuje Floreana, ker se odlikuje po posebno bujnim rastlinstvu. V teku zadnjih 24 mesecev so samo le dvakrat obiskali otočje tuji ljudje. Zadnji izmed obiskovalcev je bil neki »Robinzonov« prijatelj, ki mu je prinesel jako koristno darilo, močnega mladega osla. Ritter in žena opravljata sama vse potrebne posle, živita od sadja in zelenjave lastnega pridelka ter ves čas shajata brez mesa in kruha. Prve mesece sta prebila v zasilni, v naglici postavljeni bajti. Pozneje sta morala zgraditi močnejšo hišo in visok plot, ker so zaloge živil privabile sicer ne nevarne, a nadležne glodavce, miši in druge. Dr. Ritter in njegova žena se nista naveličala samote in pišeta, da nikakor ne pogršata nemirne Evrope. Družba dveh udomačenih opic jima popolnoma zadostuje. Otočje Floreana se jima zdi pravi raj. Ne moreta prehvaliti zdrave in okusne prehrane, ki jo jim daje krompir, banane, pomaranče, limone in sok sladkornega trsja. Le redkokedaj se prikaže daleč na obzorju dim mimoplovečega parnika, ki spomni »Robinzona« na nekdanjo sitno, težko, hrupno življenje. »V sličnih trenutkih sva dvakrat srečna, da sva se poslovala za vselej od stare domovine«, sklepata pismo. »Nikakor naju ne pomilujta, če nama nočete zavidati.«

Kako si lisica pomaga v sili? Lisica kaže svojo duhovitost pred vsem po zimi, kadar leži v gozdu sneg ter ji preti smrt od lakote. Pritava iz gozda ven na polje. Mukoma premika noge, se od časa do časa vleže, naredi pet korakov in zopet počepne. Takoj je videti, da je bolna in onemogla. Naposled mora poginiti. Zadnji krč preleti šape, ki postanejo potem nepremične. Izbuljene oči ugasnejo. Tako leži lisica prav dolgo, od 50 minut do dveh ur. Vrane in sra-

ke zapazijo kosilo. Z veselim kričanjem pohlepno krožijo nad mrtvo lisico. Previdno se spuščajo na sneg, postrani gledajo mrhovino in se naposled odprtimi kljuni zakadijo v plen. A lisica v tem trenutku nenadno oživi. Besno plane med ptice in zagradi včasih tudi dve ali tri vrane. Lovec je velikokrat opazoval ta prizor. Nekoč je bil priča še zanimivejšega izjemnega postopanja. Lisica je ujela mlado vrano. A ta plen se ji je menda zdel prepičel. Zdrobila je ptici peroti in noge, ne da bi jo zadavila, ter se skrila poleg v grmovju. Pohabljenec je divje vpil. Na krik je kmalu priletelo več vran. Zdaj je skočila ptica iz grma, ujela in zadavila še največjo vrano. Ista usoda je takoj doletela tudi mlado pohabljeno vrano, ker je ni potrebovala lisica več za vabo!

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Zmešnjave v Nemčiji. Za dne 12. septembra sklicani nemški državni zbor je izglasoval s 513 glasovi proti 32 glasovom nemških nacionalcev, dočim se je 5 poslancev odtegnilo glasovanju, predlog za ukinjenje zasilnih naredb in predlog nezaupnice vladi. Papenova vlada je nato razpustila s posebnim, od Hindenburga podpisanim dekretom parlament. Predsednik zbornice Gohring je izjavil, da je dekret o razpustitvi neveljaven, ker je sopolisan v kabinetu, katerega so vrgli narodni zastopniki z ogromno večino. — Sedaj gre za to, kedaj bodo zopet volitve za novi državni zbor. Notrajni minister von Gayl je izjavil, da bodo nove volitve le tedaj, če bo v Nemčiji mir in red in če je izvedba sploh še mogoča.

Katalonija na Španskem je dobila v narodni skupščini dne 10. t. m. avtonomijo z lastno vlado, s politično in finančno samoupravo, lastno sodstvo in lastno deželno zastavo. Uradni in učni jezik je katalonščina. Španski parlament je sprejel tudi zakon o agrarni reformi.

== ==

Smrtna nesreča. Na cesti med Rušami ter Bistrice se je zgubil dne 11. t. m. motociklist z vozila Otona Srebrnjaka, kleparskega mojstra iz Vrhnike, ki je bil zaposlen pri neki mariborski tvrdki. Kmalu po prevozu v bolnico je klepar umrl radi počene lobanje.

Še ena smrt avtomobilista nesreča. Tovorni avto mariborskega zastopnika Radenske kisle vode g. Goleža je vozil slatino iz Maribora proti Prevaljem. Voz se je prevrnil v občestni jarek in pod vozom je obležal en delavec mrtev, hudo je bil poškodovan zastopnik tvrdke Domiter, šoferju se ni zgodilo nič.

Vlom. V nedeljo dne 11. t. m. je bilo vlomljeno v Studencih pri Mariboru v hišico železničarja Blaža Tomažiča in odnešenih 8000 Din gotovine.

Sv. misijon se bo obhajal v mariborski stolni cerkvi od 17. do 25. septembra t. l. V nedeljo dne 25. t. m. ob sklepu bo rimska procesija na Slomškov grob v spomin 70letnice njegove blažene smrti.

Požar je uničil v Borovnici na Kranjskem gospodarsko poslopje tamošnjega mesarja Jakoba Jurčka.

Strašen pokol med kmečkimi fanti je napravil zadnjo nedeljo v Zalogu na Kranjskem v krčmi mesar Franc Mazovec.

10 milijonov Din škode je napravil dne 11. t. m. ogenj na žagi tvrdke »Našička d. d.« v Podgradju pri Bosanski Gradiski.

Nočni požar. V noči na nedeljo je upepelil ogenj gospodarsko poslopje Antona Šterna v Račah pri Mariboru.

Napad. V Kameniku pri Šmarju pri Jelšah sta napadla dva fanta 22letnega posestnikovega sina Karla Pogelška in ga ranila z nožem smrtonovarno v prsa.

Ljutomer. 70letnico smrti škofa Slomškega proslavi naše Prosvetno društvo v nedeljo dne 18. septembra, popoldne ob pol štirih v Katoliškem domu.

Vurberg. Na željo mnogih se ponovi v nedeljo dne 18. septembra igra »Krivoprisežnik«, katero je vpriporilo Katoliško prosvetno društvo na zadovoljnost vsega občinstva dne 4. septembra.

Iz Celja nam poročajo, da je manufakturna in modna trgovina »Pri sv. Antonu« v Celju, Gosposka ulica 2, tako lepo in dobro založena s svežim jesenskim in zimskim blagom, da vam bo v neverjetno veliko korist, potrebno blago si pred nakupom v tej trgovini ogledati. Važno je to že zaradi izredno nizkih cen in vam vsled tega priporočamo, da to sebi v korist upoštevate. Kljub temu, da je trgovina v Gosposki ulici bolj na skritem, jo vsakdo rad poišče. Potrebno pa je, da pazite na sliko sv. Antona, katera je izvešena nad trgovino, ker bi isto drugače lahko zgrešili.

Dva posestvi se prodajo v bližini Gornje Sv. Kungote, prvo okoli 4 orale, drugo blizu 3 orale, z letošnjim pridelkom vred. Cena prvemu 20.000 Din, drugemu 30.000 Din. Vzamem tudi hranilne knjige, drugo po dogovoru. Vprašati v gostilni Korže, Maribor, Vojaška ulica 6. 1041

Kovaškega vajenca sprejme Anton Lorenčič, kovač, Fram. 1040

Pekovski vajenec iz dežele se sprejme, priden in pošten ter močen, tudi taki, ki se je že učil. Hrana in stanovanje v hiši, drugo po dogovoru. Josip Prekopec, pekarna, Sv. Jurij ob južni žel. 1043

Prodaja: moško kelo, postelje, omare, stoli, mize, nov šivalni stroj, obleka, divan. Maribor, Strossmajerjeva ulica 5. 1044

Dobre molzne krave kupi Klemenčič, Sv. Peter pri Mariboru. 1046

Oklic. Dne 16. avgusta 1932 je umrl v Jarenini veleposestnik Anton Verblach, edini samski sin Magdalene Verblach, rojen 1854. leta v Jarenini. Ker ni zapustil nobene oporoče, naj se zgledajo sorodniki pri podpisu nemu kuratorju. Karl Šmirmaul, kmet v Vajgenu, p. Jarenina. 1045

Proda se malo posestvo v bližini Maribora. Naslov u pravi lista. 1028

Novosti Razložljive mline, uporabljive za sadje in grozdje, izdeluje poceni Jožef Kadrmas, Maribor-Melje, Kraljeviča Marka dli-ca 13. 1029

Trgovskega vajenca, zdravega, dobrega računarja, poštenih staršev, ki ima veselje do trgovine, sprejme trgovina z mešanim blagom Jos. Farkaš, Sv. Jurij ob Ščavnici. 1037

Preselitev.

Alojzij Zoratti, pozlatař, izdelovatelj in obnovitelj oltarjev, okvirjev itd. se je preselil v Mariboru iz Stolne v

Tattenbachovo ulico 14,

nasproti Narodnega doma. — Častiti duhovščini in p. n. občinstvu se uljudno priporoča.